BREDASCHE COURANT,

Staat- Letterkundig- en Nieuws-blad.

Zondag 12 Junij.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van BREDA,

Ter kennisse der Ingezetenen en andere Publiek belanghebbenden, dat, vermits de afdeeling der wandelende Militaire ziekenhuizen van dat gepeelte van het Kasteel-Plein, hetwelk is bestemd tot het houden der *Botermarkt*, dezelve botermarkt voortaan, aanvangende met Vrijdag den 17 Junij aanstaande, provisioneel zal plaats hebben op de *Havermarkt*, alwaar daartoe de noodige inrigting is gemaakt, met waarschuwing nogtans, tevens, dat aldaar, ten einde den vrijen doorgang aan genoegzame ruimte, geene tenten of kramen zullen mogen worden opgeslagen, of geene kramerijen te koop gesteld of uitgestald, zijnde de Kommissaris van Politie belast, om op de naarkoming en observantie van hetgene voormeld, het noodige toezigt te houden.

Breda, den 9den Junij 1831.

Ter Ordonnantie van denzelven:
De Secretaris der Stad,
H. W. S. C. H. U. E. S.

NIEUWS-BLAD.

Breda, den 11den Junij.

Gisteravond is bij ons bekend geworden de order tot het onmiddellijk optrekken van het garnizoen alhier, bestaande uit bataillons Amsterdamsche, Gooische, Utrechtsche en Geldersche schutterijen en eene batterij veldartillerie. De troepen zouden heden morgen vroeg uitmarcheren. Ook te Gravenhage en den Bosch moeten orders tot het onverwijld uitrukken gegeven zijn, en om zich matschappelijk die te houden, schijnt men aldaar te willen. Deze beweging moet strekken, om in de meerdere nabijheid van België te zijn, ten einde een observatie-korps te formeren en de provincie aan die zijde te dekken.

Na het afdrukken van ons nommer van gisteren, hebben wij de gewigtige en zekere tijding ontvangen, dat prins *Leopold van Saksen Coburg* voor de kroon van België *zal* bedanken. Deze tijding schijnt aanleiding gegeven te hebben, tot het nemen van maatregelen van voorzorg, om de Belgen, wanneer zij, in een oogenblik van moede, hun zouden durven wagen onze grenzen te bestoken, met kracht te keeren. Alles is in gespannen verwachting. Men berekent dat de aankondiging der weigering den 12den dezer officiel te Brussel zal kunnen geschieden. *Pauvre* Lebeau, *tu ne sera pas beau ce jour là*.

— Een gerucht, hetwelk wij echter niet kunnen bevestigen, spreekt van een *ultimatum* der londensche conferentie, inhoudende de beslissing eener gewapende tusschenkomst in de Belgische aangelegenheden.

— Het engelsche avondblad, *de Courier* van den 7, heden ontvangen, behelst de navolgende tijdingen:

Dingsdag, den 7 Junij. Courier office, ten 2 ure.

» Wij ontvangen zoo op het oogenblik van eene autentieke bron, een zeer gewigtig, en, het spijt ons te zeggen, ongunstig berigt, betrekkelijk de aanbieding van de kroon van België aan prins *Leopold*.

» De conferentie, welke gisteren aan het ministerie van buitenlandsche zaken gehouden is, heeft zeer laat geduurd, en aldaar is, met toestemming van prins *Leopold*, *beslist*, dat de groote mogendheden *niet zullen toestaan* tot de voorgedragene schikking, aangaande de Souvereiniteit van België, zoo als dezelve door de Belgen, onderworpen is aan de voorwaarde wegens het bezit van Limburg.

» Prins *Leopold* zal, derhalve, *de kroon weigeren*, wanneer zij hem zal aangeboden worden door de deputatie, die heden te Londen verwacht wordt, *tenzij*, hetgeen evenwel zeer onwaarschijnlijk is, *dezelve nieuwe instructien mogt bekomen hebben, om haar gon te binden op de voorwaarden, door de groote Mogendheden, in denzelver protocollen betrekkelijk die zaak voorgeschreven*.

» Depesches, deze beslissing aankondigende, met instructien voor lord *Ponsonby*, *om alle onderhandelingen met het Belgische gouvernement af te breken en Brussel te verlaten*, zijn dezen morgen

BUITENLAND.

— De brusselsche berigten van den 10den dezer zijn te onzen opzigte geheel onbelangrijk. In den *Courrier* [illegible] wij het gisteren door ons medegedeelde [illegible] van lord *Ponsonby* en van den generaal *Belliard* bevestigd, dat bled zegt namelijk: » Lord *Ponsonby*, diens secretarissen en geheel gevolg, vertrekken heden (den 9den), naar Londen. Ook verzekert men ons, dat de generaal *Belliard* insgelijks naar Parijs vertrekt."

Op den 10den dezer is de zitting van het congres nogmaals mislukt. Slechts 85 a 86 leden zijn opgekomen. Die beeren schijnen eenigzins wars van het vergaderen geworden te zijn.

Wij nemen overigens uit gezegden *Courier* het navolgend artikel over:

» Daar worden geruchten van eene aanstaande inval uitgestrooid. Men spreekt van drie, ja zelfs van vier legerkorpsen, die gelijktijdig op Belgisch gebied zouden aanvallen; de besluiten van de londensche conferentie zouden op die wijze ten uitvoer worden gelegd. Deze vier legerkorpsen zouden zijn: een, van engelsche troepen, zou de provincien Antwerpen, Oost- en West-Vlaanderen bezetten; het tweede, uit pruisische troepen bestaande, zou bestemd zijn, om zich van Limburg en Luik meester te maken; het derde, dat door het duitsche bondgenootschap geleverd zou worden, zou Luxemburg bezetten, terwijl het vierde korps zou door koning *Lodewijk Filips* troepen gevormd worden, om zich in Henegouwen en de overige [illegible] provincien neder te slaan. Zie daar de weldaden, welke de wijs mogendheden, naar men ons zegt, over België zoeken te verspreiden, tot onzen grootsten roem en voorspoed.

» Wij slaan hoegenaamd geen geloof aan deze geruchten, die met een zeker genoegen verspreid worden, maar veronderstellen, dat zij verspreid worden, om de ingezetenen, maar vooral het congres, te verschrikken. De eerste daad van toegefelijkheid van wege onze nationale vertegenwoordiging doet onze volksmenners hopen, dat het hun gemakkelijk zal vallen, om eene tweede te verwerven en deze tweede daad zou in niets meer of minder bestaan dan in het aannemen der protocollen in hare maagdelijke zuiverheid, zonder eenige uitzondering, zelfs niet wegens Luxem-

burg, welks bezit ons op eene zoo hoogdravende wijze is aangekondigd geworden.

» Wij koesteren nog een te verheven denkbeeld van de uitverkorenen des volks, om er een oogenblik aan te twijfelen of zij zich in zulk eenen lompen strik zullen laten vangen, of dat ooit in de schande van hun land zouden stemmen. Hoe er dan ook van gedrag zal, geweld zal niet gebruikt worden, hetzij ten gevolge van eenen algemeenen [illegible] de eenstemmig tegen ons verbonden mogendheden, zoo kunnen onze [illegible] niet genoeg aanbevelen, om zich zoo veel mogelijk als voor tegenweer gereed te houden en onze dappere [illegible] landbewoners te genegenherinneren, dat een volk, het welk [illegible] besloten heeft, deszelfs grond en onafhankelijkheid te verdedigen, onverwinnelijk is. Zulk een volk mag groote verliezen lijden, maar moet zich op groote opofferingen voorbereiden, [illegible] leger, dat zich waagt in een land, hetwelk bereid is tot tegenweer en om allen aanval te wederstaan, keert ooit tot zijnent terug. Het heeft bij iedere schitterende zijde graf en vergaan gevonden zonder roem en te midden van de verwenschingen der volkeren."

De Courrier maakt overigens, in zijn nommer van den 31den dezer, de berigten uit den engelschen Courrier public, zoo als wij dezelve in ons tegenwoordig nommer onzen lezers mededeelen, [illegible].

De Warschausche berigten van den 1ste juny verspreiden hetzelfde weinig licht over de verdere krijgsverrigtingen. Volgens de, in Warschau, op dien dag in omloop zijnde gerachten, zou de veldmaarschalk *Diebitsch*, na, op den 26sten, de brug over de Narew te Ostrolenka te hebben vernield, zijn leger in tweeën gedeeld, en zoude de beide afdeelingen naar Lithauen gezonden hebben; terwijl hij, in persoon, met het andere gedeelte, over den weg van Pultolie gerukt zijn zou.

De troepen van het Rijn-verbond beginnen naar het Luxemburgsche op te rukken. Te Koblenz werden, op den 7den dezer, de contingenten verwacht van Lippe-Detmold, Holstein-Lauenberg en Waldek, te zamen 1400 man sterk.

Onder het afdrukken dezer begint het gerucht alhier te loopen, dat lord *Ponsonby*, gisteren, op het oogenblik van zijn vertrek, door het brusselsch graauw *vermoord* zou zijn.

Gisteren had alhier, in tegenwoordigheid van Zijne Koninklijke Hoogheid, *Prins Frederik* der Nederlanden, gevolgd van Hoogdeszelfs staf, op eene hoogstplegtige wijze, de uitreiking plaats van een fraai bewerkt vaandel, aan het 3de bataillon der 1ste afdeeling Geldersche mobile schutterij, gekommandeerd zijnde door den heer baron *van Heeckeren Kattenbroek*. Dit vaandel werd vervaardigd door het [illegible] van mevrouw *P. M. van Dolder* geb. *Boterbloem* te Wageningen, en prijkte aan de eene zijde met een gekroonde gouden W. en op de keerzijde met de zinspreuk: *God, onze hoop en sterkte*. Omstreeks 11½ uur waren bovengenoemde schutters op het bastion Leeuwenhaar geschaard, en hoorden, met geestdrift, mevrouw *van Dolder* bij de uitreiking van het vaandel aan Zijne Koninklijke Hoogheid, de volgende dichtregelen uitspreken:

[illegible]

Manmoedig in den strijd voor Vaderland en troon!

Den Roem van Nederland voor 't Negenlach bewaard,
Als doit der Belgen trots haar vaan genaken dorst!

Gun zij haar sterkte, uw' hoop, als Gij haar voert ten strijde,
Bij, Neerlands dierb're Prins, aan Bato's kroost gelecht;
Dat daar Vaad'ren, God, des Vorst en Volk verblijde,
Een krans der eendracht vlecht'!

Zoo moog op 's vaders grond weer d' onde welvaart bloeijen:
Een volle vergelding biedt voor d' oude leed' ons dank!
Dat 't Nederlandsch hart van edele volksdeugd gloeijen,
Een [illegible] wek'!

Deze bewoordingen gaf Z. K. H. zijnen dank te kennen, en wees de [illegible] der vaderlandsche op het vernietigd blijk van Nederlandsch [illegible] aan de zaak van Vaderland en Vorst. Het vaandel door [illegible] eenige uur des vaandeldrager van [illegible] overhandigd, begeerde de baron *van Heeckeren*, uit naam van zijne troepen, de toepassing van den prins, waarop [illegible] de heer *B. van Dudler*, namens het stadsbestuur van Wageningen genommitteerd, om bij de plegtigheid tegenwoordig te wezen, [illegible] vaderlandsche dames en verdere [illegible] voor [illegible] vaderlandsche dienaren, haar eenen dank toebragt. Deze plegtigheid had op al de aanwezenden een diepen indruk gemaakt en strekte tot verhooging van het vaderlandsch gevoel, dat bij ieder was opgewekt geworden.

Een twijfel niet, of al het gedenkwaardige betreffende de geschiedenis, van het begin van derzelver oprigting af, zal [illegible] bijeengebragt, als een gedenkteeken, het [illegible] zich.

BELGIE.

GENT, den 9den Junij.

In het *Journal des Flandres* van gisteren wordt het volgende gevonden:

» Heden morgen werd aan de hoeken der voornaamste straten [illegible] manifest gevonden, [illegible] madedeelen, die gezwegzaam over den inhoud van het [illegible] zullen kunnen doen oordeelen:

» [illegible], de maat der [illegible] is vol, de dagen [illegible] zijn voorbij; herbeemt, met eene [illegible] de wet, die men u [illegible], heeft zij rechtigt den [illegible] roovers en de onwettige magt, vormt u tot [illegible] en buigzamen bundel; vereenigt u, om geweld [illegible] te keeren en bewijst Europa, dat, indien menschedaadheid der burgers daarin kan voorzien; dat onze kreet van vereeniging zij: *geene onregtvaardigheid of onderdrukking, zoo min in naam der vrijheid als van het despotismus.*

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3den Junij.

De heer *Lehon*, minister plenipotentiaris van België in Frankrijk, is gisteren morgen alhier aangekomen.

Zondag ll. is onze kolonie landbouwers met vrouwen en kinderen, door Montpellier gekomen; zich naar Algiers begevende.

Eenige dagen geleden stonden eenige jonge lieden voor de deur van de kolfruizen in het Luxemburg, terwijl andere in den tuin wandelden. Allen hadden vuurroode linten rondom den hoed en bijna allen vreukten tijgeren. De vroedzame ingezetenen van die [illegible] wrongen [illegible] de hoofden, welke nieuwe mode dat nu wederom was. Men wil, dat het een onderkenningteeken zou zijn. Wij weten niet in hoe verre deze meening gegrond is, maar wel, dat de prefekt van politie dien volgenden geestigen maatregel daartegen genomen heeft, hebbende hij namelijk overal het volgende bericht doen aanplakken en in den *Moniteur* plaatsen:

» De staatsraad, prefekt van politie, heeft last aan al zijne agenten gegeven, om vuur-roode linten, van hunne hoeden te dragen."

— De heer *Agnado* is gisteren naar Londen vertrokken, vergezeld hij zich, naar men zegt, begeeft, ten gevolge van [illegible] minister van Spanje hem gezonden bevelen, om zich, [illegible] engelsche bankiers te verstaan. Men zegt, dat zijn afwezen [illegible] vier dagen zou duren. Heden was hij echter wederom [illegible] terug, hebbende de bankiers, met welke hij te doen moest hebben, [illegible] den halven weg ontmoet, door hun [illegible] Calais te gemoet te gaan.

— Wij hebben onder het oog een brief van Parma van den 27sten Mei, onder de oogen, waarin wij het volgende lezen: » Gisteren morgen, ten zes ure zijn de heeren *Ciro Menotti* en de advokaat *Borelli* te Modena opgehangen. Deze wrede executie heeft alhier de smartelijkste gewaarwording verwekt. De heer *Menotti* was een der voornaamste kooplieden en manufakturiers der stad, zijne fabriek van stroo-hoeden hield een groot aantal werklieden bezig. Hij genoot, bij zijne stadgenooten, de hoogste achting, zoo wel als zijn medgezel in het ongeluk, de advokaat *Borelli*. De executie heeft plaats gehad, zonder dat het publiek er van onderrigt was; de knecht van den advokaat bragt deze zijn ontbijt, toen hij hem aan eene in de gevangenis opgerigte galg zag hangen. Verscheiden andere lieden zijn tot dwangarbeid verwezen."

De fondsen stonden ter beurze van heden: de 5 pCt. 92,25; de 3 pCt. 65,25.

OOSTENRIJK.

WEENEN, den 2osten Mei.

Het bevestigt zich, dat er [illegible] plaats hebben de wederkeerige ontwapening van de talrijke militairen der groote Mogendheden, dewijl de onderhouding van zoodanige groote legers nadeelig op het welzijn van Europa werkt.

— Men heeft nadere berigten, nopens de nederlaag der turksche rebellen onder beval van den Pacha van Scutari. Op den 20 april viel de Grootvisier hem met de gerugelde troepen aan en noodzaakte hem de stad Perlope te verlaten en de vlugt te nemen; bij welke nederlaag verloor hij 2000 dooden en 3000 gevangenen, waaronder *Hussein*-bei; alle bagagie, ammunitie en levensmiddelen vielen in handen van den Grootvisier. De pacha van Scutarie was met 20,000 man tegen den Grootvisier opgetrokken, doch zijn leger is verstrooid en hij zelf naar Scutari gevlugt, waarheen hij vervolgd wordt. Hij heeft zich ook in Kopria, nabij Ibkub bevinden staande houden. De met hem verbondene Pacha's onderwerpen zich: die van Wrana heeft een gunstig [illegible] aangeboden den pacha van Scutari dood of levend in handen van den Grootvisier te leveren, en vervolgt hem [illegible]

Mengelingen.

FRAGMENTEN UIT HET *MEMORANDUM VAN* *****.

VI.

(Vervolg.)

Bij het naderen van het oogenblik, op den 25sten Augustus, te Brussel, was elk verwonderd, dat men juist het tijdstip gekozen had, waarin de openbaarste uitingen van voorspoed en de bewijzen van den ongeveinsdsten geestdrift die de *kunstlievende*, onder de regering van eenen vrijheidminnenden en de nijverheid beschermenden koning, gemaakt hadden, in bovengenoemde stad vereenigd waren. Deze verwondering was regtmatig voor elk die het belgische hart niet kende, maar hij die het gelukte van *Metternich* verdacht, dat staatkundige Volksbewegingen alleen door overmaat van weelde, of tot het uiterste gebragte stilstand spruitgaan in de tentoonstelling der voortbrengselen van nijverheid juist eenen prikkel voor hen die hoog goed, hoog er te verliezen hadden? en die het onverschillig was, hoe de geschiedenis de ondankbaarheid dezer menigte straffen als eene waarschuwing aan bloedleggers, als eenen prikkel zeg ik, om het te weelderig geworden volk tot de volvoering hunner misdadige oogmerken aan te sporen.

Ik beschouwde de gelegenheid dezer tentoonstelling juist als een geluk te meer voor de *factie*.

Brussel was reeds sedert eenigen tijd de verzamelplaats geworden van fransche vluchtelingen, die, onder de regering van *Karel X*, om hunne staatkundige gevoelens hun vaderland hadden moeten verlaten; — alle verzamelplaats van menschen, die de grondstelling volgden, welke de zoogenaamde wereldburgers en avanturiers met de woorden gemeen hebben: *ubi bene ibi patria* (1). Voort in de dagen van Julij, werd Brussel, als het ware, door dit slag van fransche gezellingen overstroomd, welke aanspoord door het gouvernements partijdige *Journal de Bruxelles*, waarin *de Potter* en *Tielemans* eerepalmen hadden bekomen. Zulk eene toeloop zou anders de belgische eerzucht opgewekt hebben, vooral in die loopende tijden; maar nu waren het alleen *industrieelen*, en de tentoonstelling was de dekmantel. Dat hierdoor de factie eene in alle opzigten gewenschte versterking verkreeg, zal wel geen betoog behoeven, want daar men menschen noodig had, die hunne hersenlooze koppen aan het gevaar dorsten blootstellen, want hieraan was er in het openbaar overvloed, gebrek, in groot gebrek.

Het garnizoen van Brussel werd bij deze gelegenheid versterkt, door een zeker bataillon van de bezetting van Mons en door een eskadron van het 4e regiment dragonders uit Mechelen, de handhaving der openbare veiligheid ten doel hebbende. Hiermede beging het gouvernement, naar mijn inzien, een misslag. Men oordeelde dat eene vermeerdering van garnizoen, tot het geven van menigvuldige wachten bij de tentoonstelling, noodzakelijk was, en trok deze vermeerdering uit eene plaats, die, aan de grenzen liggende, zelve eene vermeerdering van bezetting noodig had; doch welke vermeerdering men zich, om vroeger opgegeven oorzaken, niet had durven veroorloven. Eene vermindering was echter onstaatkundig, en zoowel als men de gunstige gelegenheid, tot het zenden van troepen naar de citadel van Gent, bij de hand had genomen, konde men, mijns bedunkens, ook wel een sterk bataillon grenadiers, bijv. de *flankeurs*, naar Brussel gezonden hebben, tevens nog onder het voorwendsel, van drie soorten onzer keurtroepen (een bataillon grenadiers en een bataillon jagers waren er te Brussel in garnizoen) gelijktijdig aan de vreemdelingen te laten zien. Deze misslag (ten minste zoo als ik ze beschouw) werkte de factie wederom gelukkig in de hand.

Het echt nationaal, door de Belgen zoo aangevuurd, denkbeeld, van het wegzenden van vier schoone en sterke regimenten zwitsersche infanterie en de met staatkundige handeling, deze troepen niet vooraf door een gelijk aantal linietroepen te vervangen, had ons leger aanmerkelijk verzwakt; waar nog bij kwam, dat de onlusten juist in een tijdstip begonnen, waarin de met groot verlof zijnde milicieus niet bij hunne korpsen aanwezend waren, en die van de provincie Zuid-Braband, juist bij het uitbarsten van het oproer, zich te Brussel bevonden, om van daar naar hunne korpsen gevoerd te worden. Dat deze menschen, die met het geweer wisten om te gaan, weldra omgekocht, misleid, en, op hoop van gedeel omslagen te worden, de benden der muiters gingen versterken, is geschiedkundig, en dat deze toevallen de factie buitengemeen gelukkig waren, zal ook geen nader bewijs behoeven. Daarbij komt nog dat eene vroeger gegeven wet, het volk (de schutterij) had gewapend en in den wapenhandel had doen oefenen. Dat er, ten aanzien van de zamenstelling dezer schutterijen, zonder achterdocht veel ten voordeele der factie gedaan was, hierover laat ons, reden veel voorts, een; anders niet ten voordeele van het gouvernement zoo [illegible] bedenkingen, door sommige der nieuwsbladen, eenmaal gemaakt, in [illegible] bijlichte misbruiken werkje, geuit: *Vrijmoedige bedenkingen den aanzien der schutterijen, zoo als zij thans zijn zamengesteld, door de gezinde.* Dan [illegible] gelijken, zoo men eenen ongezegde nog andere opheldering [illegible] Ook bleek het welduidelijk dat deze menschen, die tot handhaving der wet en der openbare veiligheid waren ingesteld, duidelijk eene gemeene zaak met de muiters maakten, en van alle onderdeelen der Brusselsche schutterij waren er slechts drie, die den dingen, die getrouw bleven, have en goed verbeurd, om in hunne gelederen het zwaard te trekken en voor hunnen wettigen vorst te [illegible] (*De vervolg.*) *Buchanan*, de *Pasquillorum* en [illegible]

(*Het Vervolg bleven.*)

Eenigen gelezenen stadgenoot, den heer Mr. [illegible] zijn de volgende Latijnsche dichtregelen toevertrouwd, ter [illegible] verceuwigden heer Mr. *C. J. W. Nahuys van Burgst*, Heer van Burgst bij Breda, Lid van het Zeeuwsch genootschap der wetenschappen, enz.

M.

CORNELII JANI WALTHERI NAHUYS.

Astrorum si pulcher amor novisse meatus,
Inque opera artifices doenerasse Deum,
Si justi sincerus honor, verique bonique
Inque suae pietas, in patriaque solum,
Si candor, si rara fides prodentia fetere,
Si miserum duxilius promta levare manus,
Mordax reserare queunt penetralia Olympi,
Nahusi, merito sunt reserata tibi.

LETTERKUNDIGE BERIGTEN.

Wijsgeerige en Staatkundige Geschiedenis der Wereld, door K. H. L. POLITZ, Geheimen Hofraad, enz. enz. Uit het Hoogduitsch vertaald, door P. G. WIJNNE, Student aan de Universiteit te Leijden. Uit het Hoogduitsch vertaald, door P. G. WIJNNE, Student aan de Universiteit te Leijden. Eerste verbeterde en vermeerderde druk, I–IV deel. Te Amsterdam, bij G. PORTIELJE. 1828–1829. De prijs der vier deelen is *f* 21,00.

(*Het vervolg bleven.*)

Zonder in eene verderg beoordeeling dezer deelen te treden, deelen wij hier derzelver hoofdzakelijken inhoud volgens [illegible] welke met dit historisch werk [illegible] hebben, met de, door den schrijver [illegible] volgorde bekend te maken.

In eene inleiding, die zich zoowel door rijkdom van denkbeelden als schoonheid van stijl onderscheidt, wordt de lezer op het standpunt geplaatst, van waar hij, ter beoefening der geschiedenis, in den geest des schrijvers uitgaan moet. Deze inleiding is een meesterstuk van welsprekendheid, dat ons bij eene herhaalde herlezing telkens schooner voorkomt, en van welke meening volgende voor het tegenwoordige tijdvak geschreven schijnt. Gaarne deelden wij daarvan eenige uittreksels mede; doch de beperktheid onzer plaats en de moeijelijkheid eener keuze verhinderen ons daarin. Welligt zullen wij zulks later, onder eenen anderen vorm, dan die eener aankondiging doen.

Politz heeft de geschiedenis in zeven tijdvakken verdeeld. Het eerste deel bevat *drie* dezer tijdvakken, namelijk: 1° *de mythen-schim der beschiedenis* of *van het ontstaan des menschelijken geslachts tot op Cyrus*, 2° *van* Cyrus *tot op* Alexander en 3° *van* Alexander *den Macedoniër tot op de alleenheerschappij van* Octavianus *in Rome*. Na aldus de geschiedenis, van het ontstaan des menschdoms af tot op 30 jaren voor Christus geboorte, te hebben behandeld, vangt het tweede deel aan met het 4e tijdvak, uitbreidende tot *aan de ontbinding des Romeinschen rijks*, 470 *jaren na de geboorte van* Christus, en bevat verder nog het 5e tijdvak, gaande tot op Karel *den grooten*, benevens het *de ontdekking van Amerika* en van het 7e tijdvak de helft, vervat tusschen deze laatste ontdekking en den *Westphaalschen vrede*.

Het overige gedeelte van het *zevende tijdvak*, strekkende tot aan de *Fransche omwenteling* 1789, worde in het derde deel behandeld; terwijl de inhoud van het *achtste tijdvak* (*van de Fransche omwenteling tot op onzen tijd*, 1825) benevens de helft van het *derde* en het geheele *vierde* deel uitmaakt.

Men ziet uit deze opgave, dat de inhoud der tijdvakken aangroeit, naar mate zij zich verder van derzelver oorsprong verwijde-

(1) Waar wij het wel hebben is ons vaderland.

J. C. J. VAN SPEYK, geschetst als waarborg van Heldenmoed en Vaderlandsliefde voor de Nederlandsche Jeugd, bepaaldelijk een hart gevestigd der gebeurtenissen in Braband, door C. VAN DER PEYPER, met gekleurde platen. Te Amsterdam bij C. M. FERRARI, 1831, in kl. octavo, gr. 8vo bladz. de prijs is gecartonneerd . . . . . ƒ 1,00.

In het nog loopende tijdperk onzer vaderlandsche geschiedenis, waarin $\frac{1}{35}$ gedeelte van het oud Nederlandsch volk vrijwillig te wapen snelde, om met het staand leger de grenzen van onzen dierbaren geboortegrond te helpen verdedigen, hebben wij daden zien uitvoeren, de groote helden van onzen voortijd waardig; daden, waarop [illegible] Onder deze verdient de heldendood van VAN SPEYK eene eerste plaats, en wij vinden het een gelukkig denkbeeld van den schrijver dezen heldendaad voor de Nederlandsche jeugd ten voorbeeld te schetsen.

Na een kort overzigt, omtrent de gebeurtenissen in Braband in 1830, schetst de schrijver vóór zijne jeugdige lezers de levensgeschiedenis van onzen ontzettenden held, en van eenige andere daarmede in betrekking staande, merkwaardige personen en zaken, welke hem op tot liefde voor het land hunner geboorte, en den Koning die eene milde Voorzienigheid ons gaf, terwijl hij de edele zelfopoffering van VAN SPEYK ter navolging aanprijst.

Bij eene zeer uitvoerige en staatkundige, maar tevens duidelijke uitvoering, prijst dit werkje zich als een geschenk voor de jeugd aan.

DANKBETUIGING.

Ondergeteekende, Kapitein der Infanterie, te Delft, ontvangen hebbende 550 gulden Nederlandsche penningen, ten behoeve der uitgebrokken schutters van gemelde stad, zoo betuigen de ondergeteekenden daarvoor, namens hunne manschappen, aan de achtingswaardige zenders derzelver opregtsten dank.

Buiten den Diest, Juny 1830.

De Kapiteins, kommanderende de 1e en 5e komp. van het 2e bat. der 2e afd. mobile schutterij van Zuid-Holland,

J. D. HOEKWATER Azn.

G. P. VAN DER BOOGAART.

* * Heden overleed albier, aan een langzaam vervel van krachten, in den heer JOHANNES VAN DALSUM, in zijn 84ste jaar, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der R. K. Kerk, in den ouderdom van 84 Jaar.

Breda, den 26 Mei 1831.

A. BUCHOLTZ, Executeur.

* * Er zal, te beginnen met den 12 Mei 1831, dagelijks des morgens ten zeven ure en des namiddags ten een uur, eene DILIGENCE van het Logement *De Kroon* op de Boschstraat afrijden naar het Kamp, om van daar wederom na Breda te retourneeren: de eerste des morgens ten half twaalf ure, en de tweede des avonds ten zeven ure; de prijs per Persoon is bepaald, op Zeventig Cents.

* * De ondergeteekende heeft het genoegen te berigten, dat hij, in het Kamp TWEE GROOTE TENTEN heeft doen opslaan, zijnde de eene ingerigt voor MAAL-

TIJDEN, en de andere voor KOFFIJHUIS.

Niets zal de ondergeteekende onbeproefd laten, om, zoowel door [illegible] prompte Bediening, de volkomene goedkeuring van onze Vaderlandsche Strijders te mogen wegdragen.

Breda, den 9 Junij 1831.

* * Het Dijkcollegie van den Zeeuwschen Polder [illegible] op den 24 Junij 1831, des namiddags ten twee uren, ten huize van ADRIAAN WILLEM op den Hoogen Zuidwal, in het openbaar aanbesteden:

Het HERBOUWEN van den [illegible] WIND-WATER-MOLEN, staande [illegible] onder de Hoogere Polder, met de daartoe noodige MATERIALIEN.

Het Bestek, de Teekening en Kondition zullen alleen door onze Secretarie worden [illegible]

Het Bestek, de Teekening en Kondition zullen [illegible] besteding geschieden zullen [illegible] herberg van 10 Junij 1831, [illegible] zullende twee dagen voor dien dag [illegible] aanwijzing in loco gedaan; [illegible] gegeven worden.

Namens het Dijkcollegie voornoemd,

[illegible]

Ik bevestig door tegenwoordige [illegible] gelijk te maken.

Rentingerveen, [illegible]

GEDENKTEEKEN VAN NEDERLANDS HEERLIJKHEID, [illegible]

Voorstellende: Neerlands Maagd, [illegible] overladen held, aan zijne met [illegible] en omgeven graftombe, betreurende. [illegible] geteekend en gelithographeerd door P. BARBIERS, *Professor [illegible] School voor Nuttige en Bevallende Konsten te [illegible]*, verkrijgbaar bij BORRO, [illegible] Brieven Franco.

NB. *Deze Plaat wordt [illegible]*

* * DE GEBROEDERS VAN LEER te VAN BERKHEN & ZOON, [illegible] *Gravenhage* en *Amsterdam*, [illegible] *gratis* verkrijgbaar gesteld [illegible] Berigt van Inteekening, en de [illegible] van JAN CAREL JOSEPHUS VAN RIEMSDIJK; [illegible] *minheid*, [illegible] staat open tot den 1 Julij dezes jaars.

* * Bij STEENBERGEN VAN GOOR, te [illegible] *warden*, is *heden* van de pers gekomen en aldaar verkrijgbaar: LE CONSTANCE OU DE VRAIE IDÉE DE LA VENGEANCE, par [illegible]; VAN POLEN, door *L. Jakobs*, in een deel, à ƒ 1,50. LE LAURIER DE MELLISENZIEK, par [illegible], in een deel, met portret, à ƒ 0,60.

* * Bij BROESE & COMP. te Breda, ziet het licht: GEZONDHEIDS-REGELEN voor de vaderlandsche SCHUTTERS, en voor allen die zich thans in de gelederen onzer armee geschaard hebben, of zich vervoegen in dezelve zullen begeven en aan den krijgsmansstand gewoon zijn. Door *J. B. de Boer*, Officier van Gezondheid der 2de klasse bij het 5de bataillon 1ste afdeeling mobile Geldersche Schutters. ƒ 0,75.

Omtrent het doel der uitgave zegt de schrijver in den aanhef zijner voorrede:

» *Onze krijgs en dappere schutters, [illegible] ging van den vaderlandschen grond, van hunne huisselijke en burgerlijke betrekkingen eenigzins tot den krijgsmansstand geroepen, zijn meer dan de meesten zelven, die tragtgewijze en op den duur er aan gewoon worden, blootgesteld aan den nadeligen invloed die het krijgsleven op hunne gezondheid heeft, en welke echter, door eenige voorbehoedmiddelen en in achtneming, deels afgeweerd en voorgekomen kunnen worden. Ik heb hierom vermeend mijne brave krijgsmakkers geene ondienst te doen met het ter neder schrijven eenige regelen, welke, of de nadeelige inbreuken kunnen tegenwerken, of, reeds gewerkt hebbende, dezelve door eenvoudige middelen kunnen vernietigen.*"

De Uitgevers hopen door de uitgave van dit werkje het nuttig doel te bereiken, hetwelk zij er zich van hebben voorgesteld.

Te Breda bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.